

INFORME SOBRE L'IMPACTE DE GÈNERE EN L'ÀMBIT JUDICIAL ANY 2023

I. Històric legal

L'article 6.1 de la Constitució consagra el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació per raó de sexe. L'abast d'aquest dret s'ha de posar en relació amb la configuració del Principat d'Andorra com un estat de dret, democràtic i social definit a l'article 1.1 de la Constitució. La dimensió social de l'Estat queda patent en l'obligació dels poders públics andorrans de crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives. Per tant, la igualtat real i efectiva de dones i homes constitueix una obligació constitucional, més enllà del reconeixement de la igualtat formal. Això implica que els poders públics han de remoure els obstacles per assolir la igualtat efectiva de dones i homes a través de polítiques públiques adreçades a garantir la igualtat d'oportunitats.

Cal recordar, igualment, que la lluita contra els estereotips de gènere i el sexisme i la integració d'una perspectiva d'igualtat de gènere en totes les polítiques i mesures són objectius prioritaris dels documents estratègics i les recomanacions d'igualtat de gènere de les Nacions Unides i del Consell d'Europa.

Així, partint de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible de les Nacions Unides que inclou com un dels objectius de desenvolupament sostenible la igualtat de gènere i l'empoderament de totes les dones i les nenes, cal també mencionar que en l'àmbit de les Nacions Unides, el Principat d'Andorra ha ratificat el Conveni sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers la dona, que obliga els Estats part a adoptar les mesures apropiades per modificar els models de comportament sociocultural de l'home i de la dona amb vista a aconseguir l'eliminació dels prejudicis que es basen en la idea de la inferioritat o de la superioritat d'un sexe o de l'altre, o d'un paper estereotipat dels homes i de les dones. Igualment, el Principat d'Andorra ha ratificat, en l'àmbit del Consell d'Europa, la Convenció europea de drets humans i la Carta social europea, que obliguen l'Estat a tutelar els drets humans, prohibir la discriminació per raó de sexe i garantir la igualtat d'oportunitats.

En aquest context la Llei 6/2022, del 31 de març per a l'aplicació efectiva del dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats i a la no-discriminació entre dones i homes ve a consagrar aquesta premissa fonamental: la igualtat entre dones i homes com a aspecte nuclear de la protecció dels drets humans, el funcionament democràtic i la justícia social.

II. Objectiu de l'informe

Amb la finalitat ans esmentada, la Llei 6/2022, del 31 de març, per a l'aplicació efectiva del dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats i a la no-discriminació entre dones i homes va modificar la Llei qualificada de la justícia, incorporant a través de la disposició final sisena un conjunt de mesures relatives a l'impacte de gènere i anàlisi de les conseqüències del mateix en el marc judicial. En concret addiciona, l'apartat 1 a l'article 35 ter relatiu a l'estadística judicial, accés a la justícia i participació en el sistema judicial, l'apartat 3 a l'article 37 relatiu a l'elaboració d'un informe d'impacte de gènere en l'àmbit judicial, l'article 38 bis relatiu als programes formatius en matèria d'igualtat i no-discriminació entre dones i homes, i l'apartat 3 de l'article 66 relatiu a la inclusió dins el temari en la fase d'oposició de la carrera judicial de la perspectiva de gènere.

En conseqüència, aquest informe respon al manament de l'article 37.3 de la Llei qualificada de la Justícia, la finalitat del qual és la necessitat d'analitzar la distribució de gènere als diferents tribunals judicials en l'any 2023, amb l'objectiu d'identificar possibles disparitats de gènere i el seu impacte en el sistema judicial.

III. Recopilació de dades

a) CARRERA JUDICIAL I FISCAL

CARRERA JUDICIAL

1. Membres de la carrera judicial (batlles-magistrats) per categories i sexe
2. Membres de la carrera judicial (batlles) per grau i sexe
3. Membres de la carrera judicial (magistrats) per grau i sexe

FISCALS

1. Membres (fiscal general i fiscals adjunts) per categoria i sexe
2. Membres de la carrera fiscal (adjunts) per graus i sexe

b) SECRETARIS JUDICIALS

Personal secretaris judicials per categoria i sexe

c) NOMENAMENTS DISCRECIONALS MEMBRES DE LA CARRERA JUDICIAL I FISCAL

Nomenaments discrecionals per categoria i sexe

d) FORMACIÓ MEMBRES DE LA CARRERA JUDICIAL I FISCAL

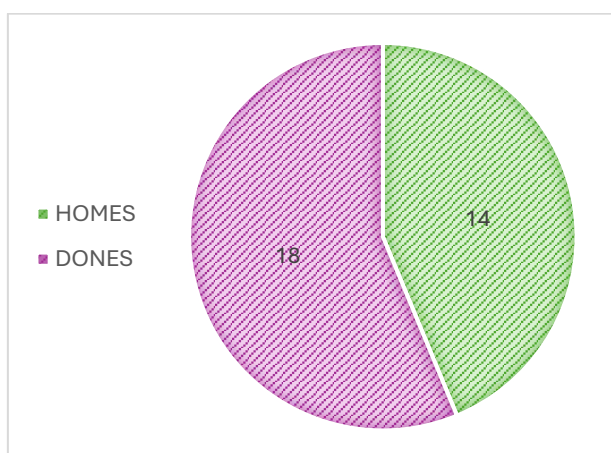
Formació per sexe

- **a) CARRERA JUDICIAL I FISCAL**

CARRERA JUDICIAL

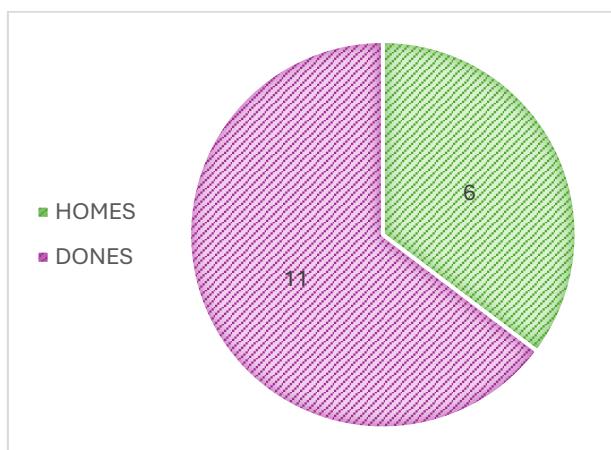
1. Membres de la carrera judicial (Batlles-magistrats) per categories i sexe:

CATEGORIES	DONES	HOMES	TOTAL
Batlles	11	6	17
Magistrats	7	8	15
Total	18	14	32

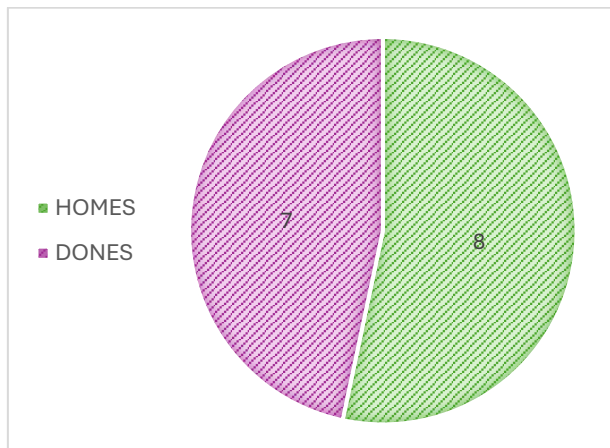
2. Membres de la carrera judicial (batlles) per graus i sexe:

GRAUS	DONES	HOMES	TOTAL
1 grau	2	3	5
2 grau	8	1	9
3 grau	1	2	3
Total	11	6	17

3. Membres de la carrera judicial (magistrats) per graus i sexe:

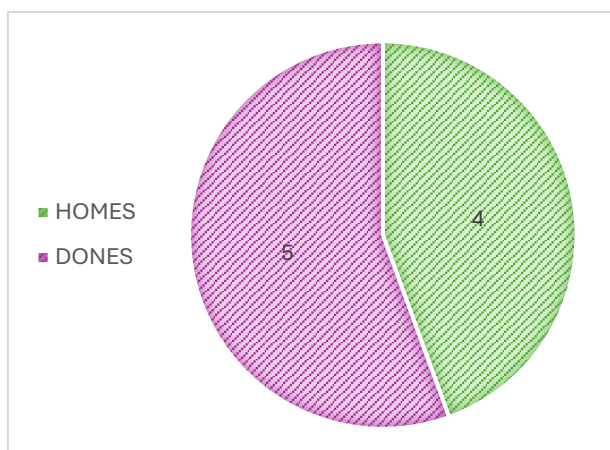
GRAUS	DONES	HOMES	TOTAL
nomenats	2	2	4
Grau superior	5	6	11
Total	7	8	15

FISCALS

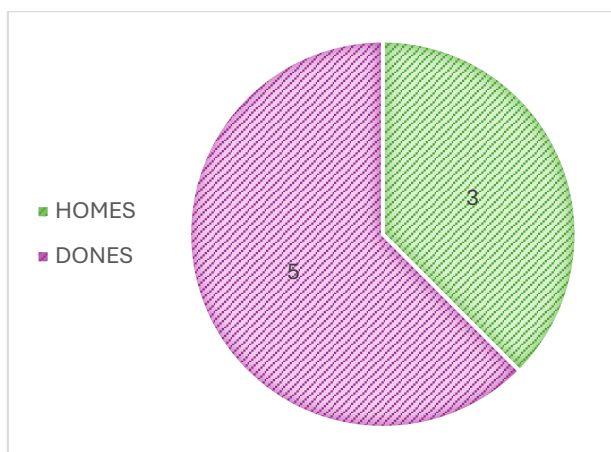
1. Membres de la fiscalia per categories i sexe

CATEGORIES	DONES	HOMES	TOTAL
Fiscals pràctiques	1	1	2
Fiscals adjunts	4	2	6
Fiscal general		1	1
Total	5	4	9

2. Membres de la fiscalia (adjunts), per graus i sexe:

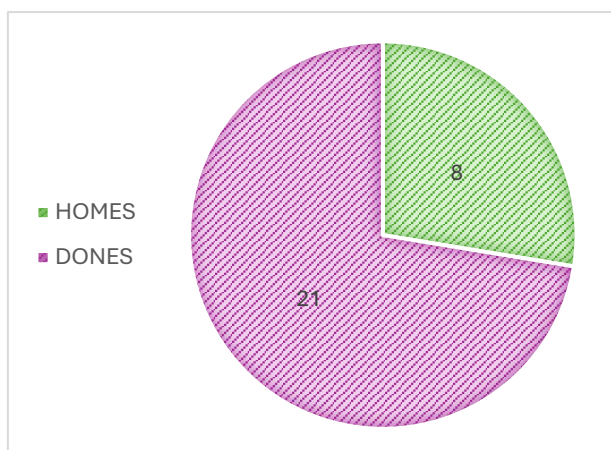
GRAUS	DONES	HOMES	TOTAL
Pràctiques	1	1	2
1 grau	3	1	4
2 grau	1	1	2
3 grau			
Total	5	3	8

b) SECRETARIS JUDICIALS

Secretaris judicials per sexe:

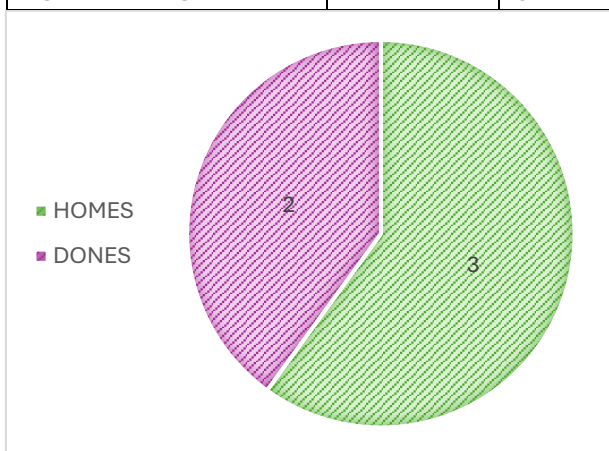
CATEGORIES	DONES	HOMES	TOTAL
Secretaris judicials	21	8	29

c) NOMENAMENTS DISCRECIONALS CARRERA JUDICIAL I FISCAL

Número d'homes i dones nomenats per a càrrecs discrecionals (president i vicepresident de Batllia, president de Tribunal de Corts, president del Tribunal Superior i fiscal general)

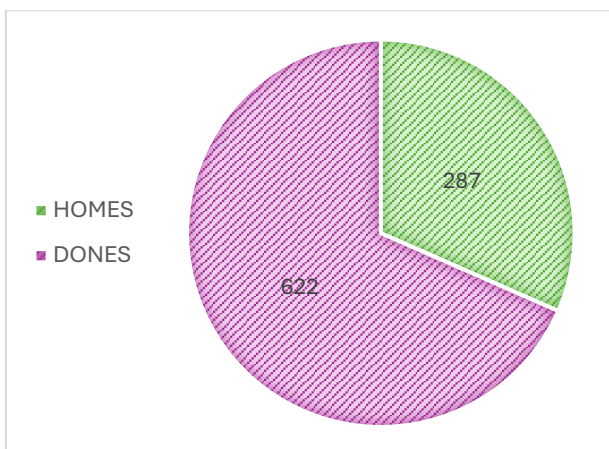
CATEGORIA	DONES	HOMES	TOTAL
PRESIDENT TB		1	1
VICEPRESIDET TB	1		1
PRESIDENT TC	1		1
PRESIDENT TSJ		1	1
FISCAL GENERAL		1	1
TOTAL PER SEXE	2	3	5

d) FORMACIÓ MEMBRES DE LA CARRERA JUDICIAL I FISCAL

Número de membres de la carrera judicial i fiscal participants en formacions per sexe:

CATEGORIA	DONES	HOMES	TOTAL
Formació	622	287	909

IV. Anàlisi de les dades

1. Distribució de gènere dins els tribunals:

Batlles:

S'observa una majoria de dones batlles en comparació amb el nombre d'homes. Aquesta tendència pot ser el resultat de polítiques d'igualtat de gènere, programes de reclutament o factors socioeconòmics. Altrament, no es pot perdre de vista que una de les principals fonts de reclutament prové del personal de l'Administració de justícia que ocupen el lloc de treball de secretari judicial, on la presència de les dones és molt superior que la dels homes.

Magistrats:

S'observa la paritat entre els magistrats homes i dones, tot i la minsa diferència.

Fiscalia:

S'observa una majoria de dones entre els fiscals adjunts. D'igual manera que en el cas dels batlles aquesta tendència pot ser el resultat de polítiques d'igualtat de gènere, programes de reclutament o factors socioeconòmics.

Secretaris judicials:

S'observa una tendència fortament dominant de les dones com a secretaries judicials fruit, possiblement, de les polítiques d'igualtat de gènere, programes de reclutament o factors socioeconòmics.

2. Impacte en l'Administració de Justícia:

Representació equitativa: La presència rellevant de les dones més enllà de la simple paritat de gènere en les diferents instàncies judicials i fiscalia comporta la no afectació de la representativitat i la diversitat de perspectives en la presa de decisions judicials, des del prisma de la igualtat efectiva de dones i homes com a objectiu per superar la desigualtat estructural general que pateixen les dones respecte als homes, la qual cosa afirma la imparcialitat i legitimació del sistema judicial.

Accés a la Justícia: És important garantir que la composició de gènere als diferents tribunals reflecteixi la diversitat de la societat, la qual cosa pot millorar l'accés a la justícia per a tots els ciutadans, independentment del seu gènere.

3. Recomanacions:

Polítiques d'Igualtat de Gènere: Continuar amb la implementació i el reforç de les polítiques que promoguin la igualtat de gènere en la selecció, contractació, formació i promoció dins del sistema judicial.

Sensibilització i Formació: Proporcionar programes de sensibilització i formació sobre biaix de gènere i diversitat per a jutges, advocats i personal judicial.

Avaluació: Establir mecanismes d'avaluació per rastrejar la composició de gènere als tribunals i abordar qualsevol disparitat identificada de manera proactiva.

En definitiva, abordar les disparitats de gènere en l'àmbit judicial del Principat d'Andorra és fonamental per garantir l'equitat, la justícia i l'eficàcia del sistema judicial en conjunt.

Andorra la Vella, 22 de maig del 2024

Josep Maria Rosell Pons
President